

Edullisen ja reilun lähikaupan puolesta

Kommunistien ja edistysmielisen osuustoimintaväen vaalilistan ohjelma Helsingin Osuuskauppa Elannon edustajiston vaalissa 2016

Edullisen ja reilun lähikaupan puolesta

Kaupalliselle voitontavoittelulle alistettu kehitys on johtanut lisääntyvään eriarvoisuuteen, työttömyyteen, ympäristöongelmiin ja demokratian kaventumiseen. Osuustoiminta voi tarjota mahdollisuuden kehittää vaihtoehtoja, jotka perustuvat osuuskunnan jäsenten, työntekijöiden ja kuluttajien yhteistoimintaan ja itsehallintoon. Osuustoiminnan perusidea työn tekemisestä ihmisten tarpeita varten eikä liikevoittojen kasvattamiseksi, on tänäänkin ajankohtainen.

Osuustoiminnalla on Suomessa edelleen vaikuttavat perinteet ja merkittävä asema varsinkin päivittäistavarakaupassa. Lisäksi on syntynyt uusia osuuskuntia, ruokapiirejä, jakamistaloutta ja yhteisötaloutta, joissa on paljon samoja tavoitteita, joille edistysmielinen osuustoimintaliike syntyi. Sekä perinteisen että uuden osuustoiminnan piirissä haetaan vastauksia 2000-luvun alun haasteisiin, kuten työllisyys ja työllistäminen, ekologisesti kestävä tuotanto- ja kulutustavat, uusiutuva energiatalous, muuttoliikkeet, reilu kauppa ja pankkien vallan rajoittaminen.

Helsingin Osuuskauppa Elannolla on noin 600 000 asiakasomistajaa ja yli 40 % osuus pääkaupunkiseudun päivittäistavarakaupasta. Suurena toimijana se vaikuttaa laajasti kaupan, ravintola-alan ja muiden palvelujen kehitykseen. Tähän on liittynyt myös kielteisiä ilmiöitä, kuten kytkökset kunnallisiin kaavoitusratkaisuihin. Periaatteessa osuustoiminta voisi kuitenkin olla vaihtoehto Euroopan unionin kiihdyttämälle keskittymiselle ja ylikansallisten yhtiöiden vallalle.

Pyrkimys kasvattaa markkinaosuutta ja liikevoittoja on pitkälle syrjäyttänyt HOK-Elannossa osuustoiminnan edistykselliset tavoitteet ja pienituloisten ihmisten edut. Sen toiminnassa on korostettu yksipuolisesti suuria yksiköitä ja suosittu bonuksilla ja edullisemmilla hinnoilla niitä, joilla on varaa kuluttaa paljon rahaa ja hakea omalla autolla palveluja Prismoista. Työntekijäliitossa S-ryhmän edustajat ovat ajaneet työehtojen heikentämistä ja kaupan aukioloaikojen pidentämistä, joka vaikeuttaa työntekijöiden lisäksi myös pienkauppojen asemaa.

Kommunistien ja edistysmielisten ryhmän edustajat HOK-Elannon edustajistossa ovat esittäneet muun muassa ruuan hintojen alentamista, bonusjärjestelmän muuttamista pienituloisten hyväksi, lähikauppojen kehittämistä, rajoituksia kaupan yö- ja sunnuntai-avuksiin, luopumista osallistumisesta ydinvoimalahankkeisiin, S-pankin eettisten periaatteiden vahvistamista, oman tuotannon uudelleen aloittamista, Israelin miehittämi-

Helsingin Osuuskauppa Elannon edustajiston vaalit järjestetään 18.-29. 4. 2016. Vaaleissa 600 000 äänioikeutettua jäsentä ("asiakasomistajaa"), jotka ovat liittyneet HOK-Elannon jäseneksi viimeistään 31.12. 2016, valitsevat HOK-Elannon 60-jäsenisen edustajiston. Äänestysohjeet ja -aineisto toimitetaan äänioikeutetuille postitse huhtikuussa. Äänestää voi joko postitse tai sähköisesti verkossa. Näissä vaaleissa kommunistit ja edistysmieliset ovat yhdessä asettaneet ehdokkaansa yhteiselle "kommunistien ja edistysmielisen osuustoimintaväen vaalilistalle", jossa on yhteensä 95 ehdokasta. Ohessa listan ehdokkaat aakkosjärjestyksessä:

Aaltonen Hannu; Aaltonen Minna; Aaltonen Seppo; Alhojärvi Lauri; Auer Irene; Dahl Rita; Ermstén Marianne; Haapala Elina; Haavisto Juhon; Haavisto Kaija; Hakanen Yrjö; Hannikainen Ari; Harju Hannu; Hartzell Ritva; Hautala Irma; Hedman Päivi; Heikkinen Viljo; Heino Matti; Hemberg Kalle; Häkkinen Jenni; Hämäläinen Juha; Ikonen Hannu; Ikonen Olli; Juutilainen Pirjo; Järvenpää Elina; Kallioniemi Pekka; Kangas Kirsti; Kautto Hannu; Keurulainen Ilkka; Ketoharju Heikki; Knuutila Jarmo; Koivisto Toivo; Koivu Talvikki; Kokko Hannele; Korhonen Anneli; Korhonen Jenni; Korvela Marko; Kovanen Juha; Kuosmanen Minna; Kurttila Heikki; Laine Turo; Lappalainen Marja; Lappela Hilka; Lappi Jussi-Petteri; Lehtonen Raini; Lehtovaara Katja; Leppänen Mikko; Lievemaa Tommi; Lilja Juhani; Lindström Kari; Lintunen Rauno; Manner Hannele; Mononen Outi; Mångård Johan; Männikkö Heikki; Männikkö Tarja; Nieminen Jarmo; Nieminen Rita; Nieminen Timo; Nurminen Olavi; Nurminen Pentti; Orava Matti; Pelttari Eila; Pennanen Anneli; Perä Mauri; Pietikäinen Wäinö; Putkonen Arja; Rahikainen Ville; Rasijärvi Eero; Rontu Laura; Ryömä Leena; Räsänen Senja; Saarinen Seppo; Salava Hannele; Salin Olli; Saloheimo Mari; Sandberg Tiina; Seppänen Pentti; Storm Eira; Sundell Markku; Suonperä Arjo; Sutunen Reijo; Tallbacka Helmer; Tanski Juhani; Tiittanen Lassi; Tuominen Hannu; Vaahtera Jukka; Valo Britt-Marie; Valo Juhani; Vesterinen Bertta; Viitanen Arto; Virtanen Pentti; Väisänen Juha-Pekka; Wahrman Kalevi ja Ylönen Lida.

STP:n ja Kansan äänen järjestöjen yhteislistalle asettamat ehdokkaat

765
Haavisto Juhon
Digitaalinen kuvankäsittelijä
Helsinki

778
Ikonen Hannu
Operaattori
Loviisa

784
Kautto Hannu
Tekniikan lisensiaatti
Espoo

798
Lappalainen Marja
Lakimies
Helsinki

804
Liememaa Tommi
Muusikko
Espoo

811
Männikkö Heikki
Työntekijä
Helsinki

812
Männikkö Tarja
Eläkekäsittelijä
Helsinki

818
Orava Matti
Ravintolatyöntekijä
Helsinki

822
Pietikäinen Wäinö
Toiminnanjohtaja
Vaasa

824
Rahikainen Ville
Elintarviketyöläinen
Helsinki

834
Seppänen Pentti
Rakennusmies
Helsinki

840
Tanski Juhani
ATK-suunnittelija
Kuopio

844
Valo Britt-Marie
Rahoitustoimihenkilö
Helsinki

845
Valo Juhani
Pankkitoimihenkilö
Nurmijärvi

850
Wahrman Kalevi
Teleasentaja
Porvoo

lä palestiinalaisalueilla valmistettujen tuotteiden boikotoimista sekä yhteistyötä uusien osuuskuntien kanssa. Olemme myös puolustaneet kaupan työntekijöiden oikeuksia.

Osuuskauppa HOK-Elannon edustajiston vaalissa 18.-29. huhtikuuta on kyse siitä, ohjaako HOK-Elannon toimintaa kaupallinen voitontavoittelu vai kehitetäänkö edullista ja reilua osuustoimintaa. Kommunistien ja edistysmielisen os-

uustoimintaväen ehdokaslista tarjoaa vaikuttamisen väylän jokaiselle, joka haluaa, että HOK-Elanto kehittää lähikauppaa, toimii ruuan hinnan alentamiseksi, turvaa työntekijöille kunnolliset työehdot, lisää jäsenten vaikutusmahdollisuuksia ja tarjoaa vaihtoehdon koville kapitalistisille arvoille.

Lähikaupan puolesta

Alepa-lähikaupoissa on laajennettava valikoimaa ja alennettava hin-

toja. Palveluja ei pidä keskittää yhä isompiin kauppakeskuksiin, vaan osuusliikkeen on osaltaan edistettävä alueellisesti monipuolista palvelujen kehitystä. Myymäläverkkoa on kehitettävä niin, että kaupat ovat joko kävelytäisyydellä tai joukkoliikenneyhteydet ovat hyvät.

Sosiaalinen vastuu

Tarjouksia ja bonusjärjestelmää on kehitettävä niin, että erityisesti työttömät, opiskelijat, eläkeläiset

ja muut vähävaraiset hyötyvät niistä. Kulttuurin, liikunnan ja joukkoliikenteen aloilla tarjottavia jäsenetuja on lisättävä. Uusien osuuskuntien ja pienyritysten mahdollisuuksia saada tuotteitaan myyntiin HOK-Elannossa on syytä parantaa.

Ympäristöystävällisyys

On lisättävä puhtaiden kotimaisten, erityisesti lähellä tuotettujen elintarvikkeiden ja luomutuotteiden saatavuutta. Geenimuunneltuja ja vaila gmo-merkintää olevia tuotteita ei pidä ottaa myyntiin, koska niiden terveys- ja ympäristövaikutuksista ei tiedetä tarpeeksi. On siirryttävä yhä laajemmin energian säästämiseen, uusiutuvaan energiaan ja kierrätykseen perustuviin toimintamalleihin.

Työllisyys ja työehdot

HOK-Elannon tulee edistää työllisyyttä, oikeudenmukaisempaa tulonjakoa ja työhyvinvointia. Työsuhteiden tulee olla ensisijassa ko-koaikaisia ja työaikoja on kehitettävä työntekijöille sopivalla tavalla. On kokeiltava työajan lyhentämistä ansiotasoa alentamatta esimerkiksi 6+6 tunnin työaikalomalla tai 35 tunnin työviikkoon. Palkkahaitaria on kavennettava nostamalla matalia palkkoja. Yö- ja sunnuntaityötä tulee rajoittaa, eikä niistä maksettavia korvauksia saa heikentää. Työntekijöiden tulee saada valita edustajia myös osuuskaupan hallitukseen.

Reilua kauppaa

Naapurimaiden ja kehitysmaiden osuuskuntien ja muiden tuottajien kanssa on kehitettävä reilua ja suoraa kauppaa ohi ylikansallisten yhtiöiden. Kaikissa hankinnoissa tulee taata, että ei käytetä lapsityövoimaa, poljeta työntekijöiden oikeuksia eikä aiheuteta ympäristötuhoja. Apartheid-politiikkaa harjoittavan Israelin tuotteita tulee boikotoida. Osuuskaupan toiminnassa tulee torjua rasismi sekä kaikkinaisen syrjintä. Osuuskaupan tulee kehittää myös omaa tuotannollista toimintaa ja edistää paikallistaloutta. S-pankin sijoitustoiminnan tulee olla eettisesti kestävä ja välttää taloudellisia riskejä.

S-Pankkia on kehitettävä työtätekeviä, eläkeläisiä, opiskelijoita, muita pienituloisia ja tavalisia ihmisiä palvelevana kansanpankkina. Sen tulee olla vaihtoehto liikepankkien ahneudelle ja voitontavoittelulle. S-Pankin tulee olla turvallinen säästöjen tallettamisessa ja tarjota pääsääntöisesti maksutomia tai hyvin edullisia palveluja.

Jäsenvaltaisuus

Jäsenten vaikutusmahdollisuuksia on lisättävä esimerkiksi järjestämällä alueellisia jäsenfoorumia ja kehittämällä osuuskaupan verkkosivuille vaikuttamisen kanavia. Osuuskaupan jäsenten valitseman edustajiston asemaa ja päätösvaltaa tulee vahvistaa. HOK-Elannon hallitukseen ja hallintoneuvostoon ei pidä valita henkilöitä, jotka ovat kuntien hallituksissa tai lautakunnissa päätämässä kaupapaikoista. Johtajien ylisuuria palkkoja ja palkkioita tulee kohtuullistaa.

Jokainen ääni työväenliikkeen ja edistysmielisen osuustoiminnan ihanteiden puolesta on tärkeä!